

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA (curs 2015-2016)

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Qüestions d'ètica

Subtítol de l'assignatura: El mètode micrològic en la filosofia i la literatura alemanyes dels segles XVIII al XX.

Codi de l'assignatura: 30772

Tipus: Obligatòria Optativa

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix: Castellà i anglès. Bib. en cast. o anglès i opt. en alemany

Professor/s responsable/s: Arribas, Sònia

Descriptor:

Estudiem la particular metodologia que travessa el pensament i l'ètica d'algunes figures clau de la filosofia i la literatura en alemany dels segles XVIII al XX: la aproximació micrològica, inaugurada per Goethe com a estudi de la totalitat mitjançant l'observació dels detalls petits, i desenvolupada principalment per Benjamin. N'hi ha ramificacions en pensadors com Hegel i Adorno, i expressions literàries afins en Moritz, Hebel, Mörike, Keller, Sebald i Kluge.

Objectius formatius:

Prenent com a fil conductor la filosofia de Benjamin, situem el mètode micrològic a la ruptura històrica plasmada en l'obra de Goethe i l'analitzem des de dos vessants - el dialèctic i l'ètic-utòpic. Ens proposem pensar en què consisteix aquest interès per allò minúscul en les seves diferents manifestacions: per exemple, el *Urphänomen* de Goethe pres per Benjamin a *L'origen del Trauerspiel* i la dialèctica marxista; l'ideal utòpic d'allò petit en Sebald, i més.

Programa:

1. El pròleg epistemocrític de *L'origen del Trauerspiel* de Benjamin. Treball microscòpic i mònada.
2. Goethe i l'*Urphänomen*. La fantasia com "extrapolació cap al mínim" segons Hegel.
3. La novella dins de la novel·la en Goethe. L'aprenentatge mitjançant allò petit a Goethe i Moritz
4. Tres escriptors d'allò petit: Hebel, Mörike i Keller.
5. Benjamin i les figures infantils diminutes: memòria i destí. La lectura benjaminiana del *Mikrokosmos* d'Hermann Lotze.
6. *El Baudelaire* com a model en miniatura dels *Passatges*; els *Passatges* com a model en miniatura del París del segle XIX; París com model en miniatura del capitalisme global. Benjamin i les utopies. L'*Arxiu* de Benjamin.
7. Allò petit i allò femení: *La Nova Melusina* en Goethe i Benjamin.
8. Sebald i les utopies d'allò petit.

9. Kluge i els fragments. El genoll i altres coses petites.
10. El mètode micrològic a Benjamin: ètica i dialèctica "sense mediacions". La correspondència entre Adorno i Benjamin sobre el materialisme de Benjamin.

Competències generals i específiques associades a l'assignatura:

Competències generals:

- CB6. Tenir i comprendre coneixements que aportin una base o una oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
- CB7. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- CB8. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Competències transversals:

- CT1. Capacitat de crítica i d'autocrítica.
- CT2. Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- CT3. Capacitat de relacionar de manera informada coneixements propis de diferents àmbits i disciplines.

Competències específiques:

- CE1. Aprofundir en el coneixement d'una especialitat, com són la literatura, l'art i el pensament, i desenvolupar alhora una visió transversal.
 - RA1. Reconèixer els models teòrics que descriuen les interaccions sistèmiques entre literatura, art i pensament, així com les seves manifestacions pràctiques.
 - RA2. Dominar instruments de reflexió, d'anàlisi i d'interpretació propis de la formació avançada en les disciplines humanístiques.
 - RA3. Mostrar coneixements de la producció cultural.
- CE3. Elaborar anàlisis comparatives amb aportacions significatives de la literatura, l'art i el pensament.
 - RA1. Presentar una visió crítica de les orientacions principals de la disciplina i la seva història amb exemples pràctics.

- CE4. Que els estudiants mostrin capacitat de reflexió, d'anàlisi i d'interpretació de fenòmens culturals.
 - RA1. Reflexionar sobre les preguntes i els corrents més importants en el moment actual relacionats amb la disciplina.
 - RA2. Analitzar i interpretar els problemes de fenomenologia aplicats als estudis propis de la disciplina.
- CE5. Que els estudiants hagin demostrat un ús rigorós de mètodes d'investigació per a l'elaboració d'un projecte de recerca que aportï aspectes originals en l'anàlisi d'una temàtica rellevant en el camp dels estudis avançats en humanitats.
 - RA3. Dominar els conceptes, les tècniques i els mètodes de treball propis de la disciplina.

Metodologia d'ensenyament:

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

Criteris i procediments d'avaluació:

La forma d'avaluació de totes les assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que es realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

Bibliografia seleccionada:

Jeremy Naydler (ed.), *Goethe y la ciencia*, trad. Carlos Fortea y Esther de Arpe, Madrid, Siruela, 2002

Goethe, *Los años de peregrinaje de Wilhelm Meister*

Benjamin, *El origen del 'Trauerspiel' alemán*

Benjamin, *Infancia en Berlín hacia 1900*

Benjamin, *Charles Baudelaire. Un lírico en la época del altocapitalismo*

Benjamin, *Libro de los Pasajes*

Benjamin, *Archivos: fotos, textos y dibujos*, trad. Joaquín Chamorro Mielke, Madrid, Circulo de Bellas Artes, 2010

Adorno & Benjamin, *Correspondencia (1928-1949)*, trad. Jacobo Muñoz y Vicente Gómez, Madrid, Trotta, 1998

Giorgio Agamben, *Infancia e historia. Destrucción de la experiencia y origen de la historia*, trad. Silvio Mattoni, Buenos Aires, Adriana Hidalgo, 2007

Sebald, *Logis in einem Landhaus*, Frankfurt am Main, Fisher Verlag, 2001